

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

PTI0077

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ សាយ រឹម ភេទប្រុស អាយុ៥៣ឆ្នាំ

មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម «ទាហាន»

ស្រុកំណើតនៅភូមិពាមរវារ ឃុំព្រាំងជួរ ស្រុកទិវាល់ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
រស់នៅភូមិដីក្រហម ឃុំអន្លង់រាប ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់

ថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១

សម្ភាសន៍ដោយ: សុខ វណ្ណៈ

០០:៥៣:៤៣

ទំព័រ ២១

វណ្ណៈ អ៊ីចឹងជាដំបូងខ្ញុំសូមណែនាំថាខ្ញុំមកពីណាសិនណាស

រឹម: បាទ! ប្រាប់ឈ្មោះផង ។

វណ្ណៈ បាទ! ខ្ញុំឈ្មោះសុខ វណ្ណៈ មកពីអង្គការមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ ខ្ញុំមកនេះដើម្បីចង់ដឹង
រឿងរ៉ាវដែលបងប្អូនយើងឆ្លងកាត់ជាច្រើនជំនាន់មកថាមានរឿងអីខ្លះ សុខទុក្ខយ៉ាងណាខ្លះ ។

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ ចឹងចាំពូជយុវនិយាយឲ្យឮៗ បន្តិច ។

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ អ៊ីចឹងបទសម្ភាសន៍ជាមួយពូតើពូអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំយកទៅចងក្រងជាសៀវភៅដើម្បីឲ្យកូនចៅជំ
នាន់ក្រោយបានដឹងបានយល់បានទេពូ?

រឹម: ទេបើកន្លែងណាបានៗ តែបើអត់បានពិបាកចងក្រងដែរព្រោះកន្លែងណានិយាយមានចូលមាន
ចេញមានភ្លេចមានភ្លាំងចឹងទៅចឹងវាពិបាកវែងឆ្ងាយពិបាកនិយាយដែរ ហើយឯកសារអីក៏
វាមិនបានពិតប្រាកដដែរ ។

វណ្ណៈ អត់អីទេពូបើកន្លែងយើងចាំយើងនិយាយទៅបើអត់ចាំក៏អត់អីដែរ ។

រឹម: ទាល់តែនិយាយពីជីវិតខ្ញុំឆ្នាំណា ខែណាចឹងទៅបានវាត្រូវរឿងណាស?

វណ្ណៈ បាទ! ចាំខ្ញុំសួរតាមហ្នឹង តែសំខាន់ខ្ញុំចង់សុំបទសម្ភាសហ្នឹងទៅសរសេរជាសៀវភៅឲ្យក្មេងបាន
ដឹងបានដូចជាសៀវភៅនេះអីបានទេពូ? អត់អីទេហ្នឹង?

រឹម: ហ្នឹង អត់ដែលជួបប្រទះដែរមិនដឹងយ៉ាងម៉េចដែរប៉ុន្តែវាជាការពិតចឹងណាស!

វណ្ណៈ បាទ! តែគ្រាន់តែថាយើងយកទៅចងក្រងទុកជាឯកសារឲ្យក្មេងៗ បានរៀនសូត្រណាស់ បាន
តើហ្នឹង?

រឹមៈ ទេ! បើកន្លែងណាអីខាងហ្នឹងដូចម្តេចមើលផងណា ព្រោះមនុស្សយើងមានខុសមានត្រូវ ។

វណ្ណៈ បាទមិនអីទេពូ ។

រឹមៈ បាទ! កន្លែងណាខុសអីក្នុងយង់កុំយកអី ព្រោះគេយកតែការពិតហើយខ្ញុំតាក់តែកតាំងពីព្រឹក
មកវាមិនពិតខ្លះដែរ ហើយណាមួយចាស់ហើយវាវង្វែងផង ។

វណ្ណៈ មិនបាច់បារម្ភទេពូណាស់! ព្រោះពិតមានយើងមិនមែនចេះតែចុះផ្តេសផ្តាសទេយើងចុះតែអ្វី
ដែលយើងបានឆ្លងកាត់អីចឹង ។ អីចឹងខ្ញុំអាចសម្ភាសជាមួយបាទពូណាស់?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ចឹងជាដំបូងខ្ញុំចង់ស្តាប់ឈ្មោះពូ ពូឈ្មោះអីដែរ?

រឹមៈ បាទ! ខ្ញុំឈ្មោះសាយ រឹម ។

វណ្ណៈ សាយ រឹម?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ពូអាយុប៉ុន្មានហើយ?

រឹមៈ ៥៣ហើយ ។

វណ្ណៈ តំណាលពូប្រធានភូមិដែរ ។ ប្រពន្ធពូឈ្មោះអី?

រឹមៈ ឈ្មោះ ឈួន ម៉ៅ ។

វណ្ណៈ ឈួនហ្នឹង?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ កាត់អាយុប៉ុន្មាន?

រឹមៈ អាយុប៉ុន្មានទេ មែនហើយ ។

វណ្ណៈ មែន មែនសឹប?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ កូនចៅប៉ុន្មានហើយកូនពូ?

រឹមៈ កូនបី ។

វណ្ណៈ បីនាក់ទេ?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ស្រីប៉ុន្មាន?

រឹម: ស្រីពីរ ។

វណ្ណៈ: ឪពុករបស់ពូឈ្មោះអីដែរ?

រឹម: ឈ្មោះប្រាក់ ។

វណ្ណៈ: ឈ្មោះអីប្រាក់?

រឹម: ឪខ្ញុំ មិនដឹងតាតាតឈ្មោះអីទេ ។

វណ្ណៈ: អត់ដឹងទេ ចឹងឈ្មោះប្រាក់?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: ម្តាយ?

រឹម: ម្តាយខ្ញុំឈ្មោះពូច ។

វណ្ណៈ: ចុះត្រកូលកាត់ស្គាល់ដែរអត់?

រឹម: អត់ ។

វណ្ណៈ: ឈ្មោះអីអញ្ចឹង?

រឹម: ពូច ពូច ។

វណ្ណៈ: ចុះឪពុកម្តាយពូសពូថ្ងៃកាត់នៅរបស់ប្តីយើងម៉េចដែរ?

រឹម: អត់ទេ ស្ទាបតាំងពីជំនាន់បីឆ្នាំ ។

វណ្ណៈ: ស្ទាបតាំងពីជំនាន់ខ្មែរក្រហមទាំងអស់គ្នាហ្នឹង?

រឹម: បាទ! ឪស្ទាបមុនហ្នឹងទៀតតែម៉ែស្ទាបជំនាន់ខ្មែរក្រហម ជំនាន់បីឆ្នាំយើងហ្នឹង ។

វណ្ណៈ: ឪពុកស្ទាបឆ្នាំណា? មុនរដ្ឋប្រហារ?

រឹម: ប្រហែលហ្នឹងឯង ខ្ញុំអត់ស្គាល់មុខ ។

វណ្ណៈ: ហ្នឹង ចុះបងប្អូនបង្កើតពូប៉ូន្នាន?

រឹម: ប្រាំពីរនាក់ឯណោះ តែស្ទាបអស់ហើយនៅសល់តែពីរទេ ។

វណ្ណៈ: ស្ទាបឥឡូវហ្នឹងទេ?

រឹម: ស្ទាបតាំងពីជំនាន់បីឆ្នាំឯណោះបែកបាក់គ្នាតាំងពីនោះមកនៅតែពីរនាក់នេះទេ ។

វណ្ណៈ: ពូកូនទីប៉ុន្នាន?

រឹម: ខ្ញុំកូនទី១ ។

វណ្ណៈ: កូនបងគេបង្កើត?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: ហ្នឹង ម៉េចត្រូវបើបងគេហើយអត់ស្គាល់ឪពុកម៉េចបើមានកូនដល់ប្រាំពីរនាក់?

រឹម: ចុះបើពីរដំណេរដូចបានកូនតែពីរចឹងមែនខ្ញុំយកទៀត ។

វណ្ណៈ: ហួសចឹងទេ? ចឹងបានខ្ញុំចង់កាំងដែរ ។

រឹម: ស្រុកកំណើតពូនៅភូមិអី?

វណ្ណៈ: ស្រុកកំណើតនៅភូមិរវា ។

រឹម: ភូមិពាមរវា ។

វណ្ណៈ: ឃុំ?

រឹម: ត្រពាំងជួរ ។

វណ្ណៈ: ត្រពាំងជួរហ្នឹង?

រឹម: ត្រពាំងជួរ ។

វណ្ណៈ: ស្រុក?

រឹម: ស្រុកឌីរាល់ ។

វណ្ណៈ: ខេត្ត?

រឹម: ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។

វណ្ណៈ: ឥឡូវរងនៅភូមិអី?

រឹម: ដីក្រហម ។

វណ្ណៈ: ភូមិដីក្រហម ។ ឃុំ?

រឹម: អន្លង់រាប ។

វណ្ណៈ: ស្រុក?

រឹម: រាល់វែង ។

វណ្ណៈ: ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

រឹម : ចុះកាលពីតូចពូបានរៀនទេ?

វណ្ណៈ: រៀនដល់ឆ្នាំ៧៣ ៧៤ ឈប់រៀនទៅរៀនបានមួយឆ្នាំ ។

រឹម: បាទ! រៀនបានថ្នាក់ទី១២ ចាស់ហ្នឹង?

វណ្ណៈ: ចឹងពូអត់ចេះអក្សរទេចឹង?

រឹម: អត់ ចេះបានតិចៗ ។

វណ្ណៈ: ចុះម៉េចបានពូឈប់រៀនកាលនោះ?

រឹម: ចុះគេប្រាប់ថារៀនចប់ហើយគេបញ្ជូនទៅណោះទៅណោះ ខ្លះគេឲ្យធ្វើទាហានហើយខ្ញុំគេឲ្យ
ត្បាញក្រមា ត្បាញបារ៉ា ទៅរត់សំបុត្រគេហោរិសាហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ ចុះ៧៣ ឬ៧៤ពូជូលធ្វើ?

រឹមៈ ៧៤ចូល ។

វណ្ណៈ និរសាស្រ្តកប្បយុ?

រឹមៈ និរសាដុវិញមន្តិដូចថាក្រសួង សិប្បកម្មណាស។

វណ្ណៈ នៅឯណា? ស្រុកនៅឯណា?

រឹមៈ នៅឱវាល់ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ មន្តិហ្នឹងលេខប៉ុន្មាន?

រឹមៈ អត់សូរដឹងទេតែគ្រាន់តែមន្តិសិប្បកម្មគេដាក់ចំណាស សិប្បកម្មត្បាញក្រមា ត្បាញបារ
ហើយធ្វើទេធ្វើអីហ្នឹងណាស! ខ្ញុំចាំបារតែប៉ុណ្ណឹង ។

វណ្ណៈ ចុះពូអត់មានធ្វើនិរសាជាមួយមេណាមួយទេ?

រឹមៈ អត់ទេ នៅមន្តិគ្រាន់តែពេលគេប្រញាប់អីដូចគេហើយមើលគោក្បែរ ហ្នឹងដែរ ត្បាញបារ
ហុចនេះហុចនោះអីនៅស្ទើរដែរអាយុ១៤ លេងគ្រាន់ដែរហ្នឹងមិនសូវគិតត្រូវអីប៉ុន្មានទេ ។

វណ្ណៈ បារទេ! ហើយនឹកនាដូសំបែងអីទេ?

រឹមៈ នឹកចេះតែនឹកហើយតែមិនហ៊ានថាខ្លាចគេយកទៅវាយចោល ។

វណ្ណៈ បារទេ! ចុះនៅតំបន់ហ្នឹងតំបន់ប៉ុន្មានដែរ?

រឹមៈ កាលនោះតំបន់៣២ ។

វណ្ណៈ ៣២ឬ៣៣?

រឹមៈ តំបន់៣២ ។

វណ្ណៈ ភូមិភាគ?

រឹមៈ ដូចជាភូមិភាគបច្ចឹម ទេបើក្លាយចាំអីដាក់ផង វាដូចជាយូរពេកហើយតាំងពីនោះមក ។

វណ្ណៈ ចុះប្រធានភូមិភាគពូស្កាល់ទេ?

រឹមៈ ប្រធានភូមិភាគអត់មានស្កាល់ទេ ។

វណ្ណៈ គណៈតំបន់អី?

រឹមៈ គណៈតំបន់ស្កាល់តែ តាប៉ាល់ មួយ ។ តំបន់កាលនោះដូចជាខេត្តឃ្នាំងម៉ែចហ្នឹង
ដែរ ។

វណ្ណៈ បារទេ! តាប៉ាល់ហ្នឹង?

រឹមៈ បារទេ!

វណ្ណៈ តាប៉ាល់ ហ្នឹងក្រោយមកគេចាប់តាតដែរឬយ៉ាងម៉េច?

រឹម: អត់ចាប់ទេ ។

វណ្ណៈ: គាត់នៅរហូត?

រឹម: បាទអត់ទៅណាទេនៅរហូត ។

វណ្ណៈ: ចឹងពូស្កាល់ តាសាន ទេ?

រឹម: តាសាន នៅដូះក្បែរនេះហ្នឹង?

វណ្ណៈ: បាទ!

រឹម: តាសាន គាត់នៅខាងកងទ័ពតែនៅតំបន់នេះមានជំនាញខុសៗគ្នាដូចយើងនៅតាមតំបន់នៅ
តាមខេត្តខុសគ្នាចឹងអត់សូវដឹងរឿងទេ ។ តាសាន គាត់ខាងកងទ័ពតែបើខាងអីទៀតខ្ញុំអត់ដឹង
ទេ ។

វណ្ណៈ: តាសាន កាលមុនគាត់កាន់ខាងកំពង់ស្ពឺហ្នឹងគាត់ប្រធានតំបន់បន្ទាប់ពីចាប់ ជុវ ចេត ។

រឹម: ខ្ញុំអត់ដឹងថាគេចាប់ឆ្នាំណាទេ បើតាប៉ាល់ខ្ញុំដឹងគាត់នៅហ្នឹងរហូត ។ ដល់ឆ្នាំ៧៥ ពេលគេរំដោះ
ខ្ញុំមិនដឹងថាថ្ងៃណាទេតែពួកខ្ញុំគេមិនទុកចិត្តដោយសារនៅជាមួយ តាក្រិប ហ្នឹងក៏គេដកគាត់
ចេញដោយសារគាត់ធ្វើបាត់ក្របីមួយ ។ តាមពិតទៅដោយសារតែអត់ម្ហូបពេកហ្នឹងណាសក៏
យកក្របីហ្នឹងទៅបាញ់ធ្វើម្ហូបតែក្របីប្រហែលមួយរយគីឡូយកមកហូបតែប្រហែលកន្លះគីឡូ
ទេគ្នាប្រហែលហាហុកសិបនាក់ តែគេមិនទុកចិត្តគាត់ខ្លាចក្បត់ ចឹងគេដកគាត់ចេញទៅហើយខ្ញុំ
ក៏ធ្លាក់មកធ្វើការនៅកងចល័ត ។ កងចល័តហ្នឹងកងចល័តវែកដីហើយវារួមផ្សំហ្នឹងចិត្តខ្ញុំ
សប្បាយដែរ នៅស្មារដែរអារបៀបនៅក្មេងពូតែគេចាក់មេក្រូទ្រីបៗហ្នឹងហើយគេច្រៀង
គេឲ្យខ្ញុំទៅហ្នឹងគេដែរ ។ មានការលំបាកដែរដូចជាខាងបងៗ នារីដែលស្គាល់គ្នាហ្នឹងជាឲ្យខ្ញុំទៅ
វិញ ខ្ញុំជាអត់ទៅទេ តែមកហើយមកហើយកុំឲ្យពិបាកទៅវិញស្គាល់ៗគ្នាហ្នឹង ។ ដល់ពេល
មានបុណ្យទានអីចឹងដួងគ្នាគេថាខ្ញុំអីក៏ស្តមម្ល៉េះ? ពេលបុណ្យដូចយើងចូលឆ្នាំចិនណាស ហើយ
ដល់ពេលឃោសនាការគេចិនគេឲ្យយើងឡើងធ្វើចំណាប់អារម្មណ៍ម្នាក់ម្តងអត់មាន លេងឈូង
លាក់កន្សែងអីទេ ។

វណ្ណៈ: ហួស 1 ចឹងអត់ទាន់ចូល៧៥ ទេបើដល់៧៥ គេមិនឲ្យលេងទេ ។

រឹម: ទៅ ចូលដល់៧៦ហើយ ។

វណ្ណៈ: ៧៦មានលេងអីបានដែរ?

រឹម: អត់ទេ អត់មានលេងលាក់កន្សែងអីទេតំរង់ជួររង់ចាំស្តាប់ដែរការគេតែម្តង ។

វណ្ណៈ: ចេះទៅខ្ញុំសួរកុំឲ្យច្រឡំ ។ ចុះពេលដែលដែលខ្មែរក្រហមរំដោះបាននៅថ្ងៃទី១៧ មេសា
ឆ្នាំ១៩៧៥ ហ្នឹង ពូមានគេជម្លៀសទៅណាទេ?

រឹម៖ ដួស់ឲ្យទៅកងចល័ត ។
 វណ្ណៈ៖ កងចល័តនៅឯណា ?
 រឹម៖ កងចល័តនៅឃុំកន្ទួតហ្នឹង ។
 វណ្ណៈ៖ កន្ទួតនៅខេត្តណាវិញ ?
 រឹម៖ នៅកំពង់ស្ពឺហ្នឹង ។
 វណ្ណៈ៖ ដកចេញពីនិរសារហើយចឹង ?
 រឹម៖ ចេញពីមន្ទីរ ។
 វណ្ណៈ៖ និរសារមន្ទីរមកកងចល័តនៅឯណា ?
 រឹម៖ កងចល័តនៅកន្ទួត ។
 វណ្ណៈ៖ កំពង់ស្ពឺដែរ ?
 រឹម៖ បាទ !
 វណ្ណៈ៖ ចឹងពូកាលនោះអត់មានការកំភ្លើងការអីទេ ?
 រឹម៖ ការ និរសារបានកាត់ម្តងៗ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់អីទេ យូរៗ ការម្តងខ្លួននោះ ។
 វណ្ណៈ៖ ពូខុសអីបានគេដកមកកងចល័ត ?
 រឹម៖ គេអត់ទុកចិត្តមេនោះដកទាំងមេដកទាំងខ្ញុំ ។
 វណ្ណៈ៖ មេណា ?
 រឹម៖ មេហ្នឹងកាត់ប្រធានមន្ទីរសិប្បកម្មនោះ !
 វណ្ណៈ៖ មេហ្នឹងឈ្មោះអី ?
 រឹម៖ ឈ្មោះ ត្រីប ។
 វណ្ណៈ៖ គេចាប់ខ្លួនកាត់ហ្នឹង ?
 រឹម៖ អត់ចាប់ទេគ្រាន់តែដកចេញអត់ឲ្យទទួលការងារអីចឹង ។
 វណ្ណៈ៖ ទៅធ្វើកងចល័តវិញហ្នឹង ?
 រឹម៖ បាទ !
 វណ្ណៈ៖ ពូទៅកងចល័តហ្នឹងគេឲ្យធ្វើអីខ្លះ ?
 រឹម៖ គេឲ្យរែកដី រែកភ្នំស្រែ ។
 វណ្ណៈ៖ ពីណាប្រធាននៅហ្នឹង ?
 រឹម៖ ប្រធានឈ្មោះ ដូ ។
 វណ្ណៈ៖ នៅកងចល័តហ្នឹងមានភ្នំប្រហែលប៉ុន្មាននាក់ ?

រឹម: មានប្រហែល១០០ នាក់ ១៥០ អីភ្លេចអស់ហើយ តាំងពី៧៦៦ ណោះ ។

វណ្ណៈ: ១៥០ នាក់ពូហ្ន?

រឹម: បាទ។

វណ្ណៈ: នៅក្នុងចល័តហ្នឹងគេមានលក់ដំអីទេ? ហូបចុកអីយ៉ាងម៉េចដែរ?

រឹម: ហូបចុកហ្នឹងស៊ីស្នងហ្នឹងដីវិភាពដែរ បើដីវិភាពយើងធ្ងន់គេឲ្យហូបគ្រាន់ដែរ បើអត់ធ្ងន់ធារទេដូចខែពោតគេដកអង្ករមួយកំប៉ុង ។ ម្នាក់ហូបអង្ករមួយកំប៉ុងដល់គេឲ្យពោតពីរកំប៉ុងវាលាយ បាយតែបាយវាល វាលមួយបានគ្រាន់ដំដែរតែមើលអ្នកធ្វើការច្រើនហូបអត់ឆ្អែតទេទាល់តែយើងហូបសម្បូរច្រើន តែសម្បូរតែមួយដប់បើបាយសន្សំសំចៃបន្តិចមិនមែនចេះតែពើតបាយខ្លួនឯងដូចការងាររួមអាហ្នឹងយើងដឹងច្បាស់ហើយ ។ យើងត្រូវដឹងក្នុងចិត្តថាបាយកុហូបដល់ដល់ព្រៀបពេកតែបើសម្លឹយកឲ្យពេញទៅអត់អីទៅយើងឆ្អែតធ្វើការបានយូរ ។

វណ្ណៈ: បាទ! ចុះពូដូចជាធ្វើការនៅហ្នឹងមានគ្នាពូបាត់ខ្លួនដោយសារអង្កការចាប់ចិនមានទេ?

រឹម: បាត់តើតែមិនដឹងគេយកទៅណាខ្ញុំអត់ដឹងទេ ។

វណ្ណៈ: ពូឃើញគេចាប់ផ្តាស់ភ្នែកទេ?

រឹម: អត់ទេឃើញតែបាត់ចិនទៅគេថាកុហកយកទៅចាប់ជ្រូក ។ ខ្ញុំចេះមានគេស្រលាញ់រាប់អានគេអត់ឲ្យខ្ញុំទៅមិនទាន់ដល់អាយុក៏មិនដឹង ។ ខ្ញុំស្រលាញ់បងៗណាស់គេចាប់គាត់ទៅដាក់ឡានប្រាប់ថាទៅចាប់ជ្រូកហើយខ្ញុំថាចាំខ្ញុំដងចាំខ្ញុំទៅជួយចាប់ ។ ហើយចិនទៅគេអត់ឲ្យទៅខ្ញុំចង់យំដែរគេរករឿង ដល់ពេលទៅក៏បាត់ទៅខ្ញុំឯកចេញមកមិនដឹងត្រូវទៅណាទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះពូកាលដំនាន់៧៦ ៧៧ហ្នឹងមានដឹងថាគេសម្លាប់មនុស្សទេនៅតាមភូមិ ឃុំអី?

រឹម: ដឹងតើ តែអ្នកណាសម្លាប់ខ្ញុំមិនដឹងទេគ្រាន់តែឃើញឆ្អឹងប៉ុណ្ណឹងទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះនៅក្នុងចល័តពូកាន់តែមានអ្នកថ្មីចូលប្តីមានដកអ្នកចាស់ចេញកាន់តែតិចទៅៗ ទេ?

រឹម: អត់សូវមានទេ មានតែ៧ នាក់ហ្នឹងទេហើយវាក៏ចប់រឿងទៅ ។ អ្នកខ្លះចេះតែមានផ្ទះសំបែកកន្លែងនេះកន្លែងនោះខ្ញុំក៏បែកគេក៏បែកខ្ញុំ ។

វណ្ណៈ: ចិនពូនៅក្នុងចល័តរហូតដល់បែក៧៧យូនចូលប្តីយ៉ាងម៉េច?

រឹម: អត់ទេ ខ្ញុំនៅរែកដីមួយរយៈ លើកភ្នំ ភ្នំស្រែបានប្រហែលមួយឆ្នាំផ្ទះទៅលើកទំនប់ទៀតរួចហើយទៅនៅក្នុងចល័តស្រុកវិញហើយ ។ នៅស្រុកគេលក់ដំខ្ញុំមួយរយៈកន្លះខែ ។

វណ្ណៈ: ឆ្នាំណាពូទៅស្រុក?

រឹម: ឆ្នាំ៧៦ ដែរតាមមើលបែបខែ១១ ។

វណ្ណៈ: នៅស្រុកធ្វើអីដែរ?

រឹម: គេឲ្យរែកដី លើកទំនប់ ។

វណ្ណៈ: កងចល័តទៀត?

រឹម: កងចល័តទៀត គេឲ្យលក់ដំបូយសារទៀត ។

វណ្ណៈ: នៅហ្នឹងការហូបចុកលំបាកម៉េចដែរ?

រឹម: អត់អីទេ ជីវភាពរបស់ពួកខ្ញុំ ស្រូវដែលធ្វើបានគេយកទៅស្រុកតាមការដាក់ដាក់របស់គេដែរ ។
ការហូបចុកហ្នឹងវាសមល្មមដែរ តែវាមិនបានគ្រប់ទេមិនដូចឥឡូវហ្នឹងទេ ។ អាខ្លះទៅវាសម
ល្មមខ្លះទៅហូបបបរសុទ្ធាៗខ្ញុំដើរមើលដែរហ្នឹង

វណ្ណៈ: ចុះពូនៅកំពង់ស្ពឺមានដីដាក់កន្លែងខ្លះមានកុកមានអីដីទេ?

រឹម: អត់ទេ អត់ដីទេពូតែគេដាក់ក្រសែដីអីណាពូតែគេដាក់ទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះឆ្នាំ៧៧ ៧៨អីពូទៅណាទៀត?

រឹម: ៧៦....

វណ្ណៈ: ៧៦មកដល់ស្រុកហើយ?

រឹម: មកដល់ស្រុក ដល់៧៧ គេឲ្យទៅធ្វើទាហានចុះជំនាន់នោះគេរើសកងទ័ពវិញហើយ ខ្ញុំអរគ្រាន់
បើដែរ ។

វណ្ណៈ: ចឹងចូលយោធាវិញ គេទុកចិត្តវិញហើយ?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: យោធាទៅច្បាំងនៅព្រំដែនប្តូរយ៉ាងម៉េច?

រឹម: អត់ទេ អត់បានច្បាំងទេ ។ យោធាទៅនៅពោធិបឹងបានមួយឆ្នាំ ។

វណ្ណៈ: នៅឯណា?

រឹម: នៅតាមពោធិបឹងមិនដឹងនៅស្រុកអីទេ ។

វណ្ណៈ: ឃុំសំឡូតពោធិបឹង?

រឹម: កំលត កំលតពោធិបឹងមិនដឹងនៅឯណាទេដូចនៅស្រែអំបិលកោះកុងវិញ ។

វណ្ណៈ: កំលត ពោធិបឹង?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: ស្រុកអីគេ?

រឹម: កាលនោះនៅក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ កាលនោះឱវាលដដែល តែក្រោយមកថាស្រុកថ្កោង ។

វណ្ណៈ: ស្រុកថ្កោង?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ ចុះនៅនោះធ្វើយោធាយ៉ាងម៉េច?

រឹមៈ យោធាធ្វើស្រែធ្វើអីធម្មតាចឹង ។

វណ្ណៈ យោធាធ្វើស្រែទៀត?

រឹមៈ បាទ! រៀនបច្ចេកទេសប្រឌុបខ្លះ ។ ធ្វើស្រែណាស ខ្លាំងណាស់កសាងប្រទេស ។

វណ្ណៈ ពីណាដឹកនាំកាលហ្នឹង?

រឹមៈ កាលនោះវីរៈសេនាធំឈ្មោះ តាអូន ។

វណ្ណៈ ចុះពូមានគ្នាច្រើននាក់ទេនៅកន្លែងហ្នឹង?

រឹមៈ ច្រើន!

វណ្ណៈ ប្រហែលប៉ុន្មាននរយទៅ?

រឹមៈ មិនដឹងប៉ុន្មាននរយទេ តែដឹងតែថា នៅខាងខ្ញុំខាងពោធិ៍បឹងមួយវីរៈសេនាតូចមានមួយកងរយ
សែ ហាសិបនាក់ណា?

វណ្ណៈ បាទ!

រឹមៈ មួយកងរយវាអាចបីវីរៈសេណាតូច ។

វណ្ណៈ បាទ! ចឹងមនុស្សនៅហ្នឹងរាប់រយនាក់ដែរ?

រឹមៈ អត់ដល់ទេប្រហែលហាសិបនាក់អីប៉ុណ្ណឹងទេអត់ដល់រយទេប្តីខ្ញុំភ្លេចទេមិនដឹង ។

វណ្ណៈ នៅនោះធ្វើកងទ័ពនេះ?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ កងទ័ពហើយធ្វើស្រែ ។ ធ្វើស្រែដល់ឆ្នាំណា?

រឹមៈ ធ្វើស្រែរហូតដល់៧៧ ៧៨ ដល់៧៨ ប្រទេសគេដក គេដកទៅនៅកោះកុងស្រែអំបិលនេះគេដក
ទៀតហើយ

វណ្ណៈ កោះកុង?

រឹមៈ បាទ! នៅស្រែអំបិលនេះ ។

វណ្ណៈ មកដល់កោះកុង ស្រែអំបិលធ្វើអីវិញ៧៨ហ្នឹង?

រឹមៈ អាហ្នឹងឡើងដល់ភូមិភាគអីក៏មជ្ឈិមហ្នឹងទេ! អត់មានធ្វើអីទេ ។ ធម្មតាហាត់អីតិចតួចធ្វើការដូចប្រ
ជាជន ការពារប្រទេស ។

វណ្ណៈ ការពារយ៉ាងម៉េចទៅ?

រឹមៈ ការពារកុំឲ្យខ្មាំងមកអុកអុកចង់ទៅណាស! មើលស្តីបមានគេព្យាមានអីមកខ្លាចចៃខ្លួន
ណាស ។

វណ្ណៈ៖ ពិណ្ណាធ្វើប្រធាននៅស្រែអំបិលហ្នឹង?

រឹម៖ កាលហ្នឹងអ្នកណាទេភ្លេចបាត់ហើយ តាហយ កាត់ខាងវិវៈសេនាតូច ។

វណ្ណៈ៖ ហយហ្នឹង?

រឹម៖ បាទ!

វណ្ណៈ៖ នៅទីនោះហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ?

រឹម៖ មិនអីទេគេឲ្យគ្រប់គ្រាន់ដប់ថ្ងៃអីគេឲ្យបង្កើម ហើយប្រជាជននៅជិតនោះកាត់ចិត្តល្អឲ្យបង្កើម ហូបខាងកុមារក៏ឲ្យមកដែរ ហើយកន្លែងយាយៗក៏ឲ្យមកដូចកន្លែងធ្វើបុណ្យចិនណាស កាត់ស្រណាញ់កងទ័ព ។

វណ្ណៈ៖ ចិននៅកោះកុងការពារកុំឲ្យថៃចូលមកឃ្នាំឆ្នាំម៉េច?

រឹម៖ អត់ដឹងទេគ្រាន់តែឲ្យនៅឈរជើងការពារធម្មតាចិនណាស!

វណ្ណៈ៖ ពូដើរពេលយប់អីមានដើរទេ?

រឹម៖ ដើរតើទាក់ទងគ្នា ។

វណ្ណៈ៖ ចុះពូដែលឃើញគេចាប់ប្រជាជនចាប់អីនៅជិតៗ នោះទេ?

រឹម៖ អត់ទេពូតែកាត់ថាមាន ថាកូនៗ មកពីខាងណាអីក៏ស្អប់ស្អីតម្លោះហើយចុះកូនៗ មុនម៉េចក៏យ៉ាប់ ម្លោះឲ្យតែខ្ញុំធ្វើអីអត់កើតហ្នឹងយកពួកខ្ញុំទៅមើលតាមភ្នំស្រែ ហើយចុះកូនៗ មកពីណាក៏ល្អៗ ម្លោះ ។ អង្គអីបើកឲ្យកាត់គ្រប់ចិនកាត់ឆ្ងល់ដូចថាគ្នាប៉ុន្មាននាក់បើកឲ្យកាត់មួយថ្ងៃពីរកំប៉ុង ហើយដប់ថ្ងៃបើកឲ្យកាត់ម្តងខ្លាចគេត្រួតពិនិត្យខ្លាចគេថាពួកក្បត់ពួកអីចិនព្រោះអ្នកមុនៗ ធ្វើបាបកាត់ ។ កាត់ឆ្ងល់ដែរមិនសូវហ៊ាននិយាយទេខ្លាច ។

វណ្ណៈ៖ ចិនកាត់ថាពូ កម្មនពិបាក?

រឹម៖ បាទ! ពិបាកហូបបាយមិនឆ្អែត បបរមិនដឹងកូនៗ មកពីណាល្អបានហូបគ្រប់ កងមេម៉ាយៗកាត់និយាយ ខាងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវក៏កាត់និយាយ ។ ខ្ញុំទៅម៉ាស៊ីនកិនស្រូវបើកឲ្យពួកកាត់ខាងកង ចល័តផង ប្រជាជនផង ។

វណ្ណៈ៖ ចុះពូនៅហ្នឹងដែលឃើញកណៈប្រតិភូធំៗ គេទៅកន្លែងពូដែរអត់?

រឹម៖ អត់មានទេ ។

វណ្ណៈ៖ ចុះពូដែលទៅលេងភ្នំពេញដែរទេ?

រឹម៖ អត់ទេ ។

វណ្ណៈ៖ អត់ដែលមកទេ?

រឹម៖ បាទ!

វណ្ណៈ៖ ចុះគេមានឲ្យឋានៈគួរឲ្យអីកេ?

រឹម៖ អត់មានទេគ្រាន់តែកូនទាហានធម្មតា ។

វណ្ណៈ៖ ៧៨ដល់៧៩ហ្នឹងពូនៅស្រែអំបិល?

រឹម៖ បាទ!

វណ្ណៈ៖ ចុះពេលរៀនណាមួយ៧៩ហ្នឹងពូរត់ទៅណា?

រឹម៖ ខ្ញុំទៅខាងកំពង់ចាមវិញ ។

វណ្ណៈ៖ ហ្នកទៅកំពង់ចាម?

រឹម៖ បាទ!បញ្ជ្រាសចិនវិញ ។

វណ្ណៈ៖ រត់ទៅតាមពីណាទៅកមពង់ចាម?

រឹម៖ អត់តាមពីណាទេទាហានរត់ទៅទប់ យួនចេហតែមកខ្ញុំចេះតែទៅមិនខ្លាចគ្នាទេណាស!

វណ្ណៈ៖ ហ្នក៧៩ហ្នឹង? ៧៨ទេហ្នឹងដែរទេទប់? ៧៩យួនចូលដល់ភ្នំពេញហើយ?

រឹម៖ អីហ្នឹង!ចូលដល់ព្រឹក ។ យួនចូលដល់ខ្ញុំចេញទៅតាមព្រែកក្តាម ដល់យួនសួរថា ទៅណា?

ខ្ញុំថាទៅវិយួននៅបូព៌ ដល់ហើយគាត់ថាទៅបូព៌ណាស ទៅកំពង់ចាម!

វណ្ណៈ៖ ហ្នឹង!យួនសួរម៉េច?

រឹម៖ សួរតែម្នាក់!

វណ្ណៈ៖ ចុះបើជួបយួនហើយសួរយួនម៉េច?

រឹម៖ សួរ/អត់វីគ្នាទេ រថក្រោះគេក៏ទៅឡានខ្ញុំក៏ទៅហើយគេប្រាប់ថា កុំចុះពីលើឡានហើយឡានធំៗ បើកឲ្យកិតៗគ្នាប្រយ័ត្នគេដាក់មិនកុំឲ្យខាតកងទ័ពច្រើនព្រោះមេគេទៅមុនណាស!

វណ្ណៈ៖ ហ្នឹង...ពូប្រឡំហើយ!

រឹម៖ ថាអត់ប្រឡំទេ ៧៨ហ្នឹងនៅអិល!ហើយណាស ដល់៧៩យួនចូលដល់ភ្នំពេញមិនដល់មួយអាទិត្យទេណាសចូលដល់បទចម្រៀង"ឱភ្នំពេញអើយ" ។

វណ្ណៈ៖ ពេល៧៩ហ្នឹងយួនចូលដល់ភ្នំពេញហើយ!

រឹម៖ ចូលឲ្យត្រឹមតែម្តង ។

វណ្ណៈ៖ អ្នកនៅភ្នំពេញទាំងទាហានទាំងប្រជាជនគឺរត់ប្រាសចេញទៅអស់ហើយ ។

រឹម៖ ហ្នឹងហើយ!គេរត់តែខ្ញុំចេញទៅបញ្ជ្រាសចិនទៅ ទៅទប់នៅស្តុន គ្រាន់នៅទីនោះ ។ អាគេចេះតែមក ខ្ញុំចេះតែទៅ បានទៅត្រពាំងព្រីង កំពង់ធំបានទៅកំពង់ឆ្នាំងកាត់មកដល់បណ្តោយ ។ ជំនាន់នោះវាក្លាចចាំខ្លះ មកតាមផ្លូវ៥៦ ចិនរហូតមកទេដល់សព្វថ្ងៃនេះតាមអាស៊ីដមេទឹកកេហៅថ្មដានោះណាស!

វណ្ណៈ ចុះពេលចប់ ចុងក្រោយពួកគេទៅណា?

រឹមៈ រត់មកលិចដែរ!

វណ្ណៈ ជាយដែរ?

រឹមៈ បាទ!មកហ្នឹងដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងចោលរថក្រោះចោលអីដែរ?

រឹមៈ ចោល!ចប់បែកពោធិ៍សាត់ចប់អស់ហើយមកដល់នេះប្រហែលឆ្នាំ៨០ ៨១ ហើយវ៉ែរហួត ។

វណ្ណៈ ឆ្នាំ៨០ វ៉ែរនៅណា?

រឹមៈ វ៉ែរនៅអាយើងចិនយំអីហ្នឹងតាម៥៦ហ្នឹង តែមិនវ៉ែរខ្លាំងទេដើររកក្នុង បាញ់សត្វខ្លួនឯងហ្នឹង គ្រាន់តែពុយនមករត់ទៅទៀតហើយ ។

វណ្ណៈ ពូបើតាមគិតទៅ ទៅដល់ជាយដែរដំបូងពូនៅម៉ូណា?

រឹមៈ នៅម៉ូជួរព្រំដែនហ្នឹងតែម្តងនៅផ្ទះពីរហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ទៅខាងម៉ាឡៃ ឬសំឡូតកាលនោះ?

រឹមៈ អត់ទេនៅខាងវាលវែងថ្មដាហ្នឹងម្តង ។

វណ្ណៈ ចឹងឆ្នាំ៨០ នៅថ្មដា?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ថ្មដាហ្នឹងទៅវ៉ែរជាមួយយួន?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ចុះអ្នកណាប្រធានកងពលនៅទីនោះ?

រឹមៈ កងពល...តា ដាន អៀង ដាន កាលហ្នឹង ។

វណ្ណៈ អៀង ដាន ហ្នឹង?

រឹមៈ បាទ!

វណ្ណៈ ប្រធានកងពលលេខប៉ុន្មាន?

រឹមៈ កងពលទី២កាលហ្នឹងមិនទាន់រំលាយចូលទី៥ ទេ ។

វណ្ណៈ ចុះតា វ៉ែននោះមិននៅកងពលទីពីរដែរ?

រឹមៈ តា វ៉ែន...កងពលមានកងពលតូច កងពលធំ តាតែកងពលធំហើយ អី វ៉ែន ។

វណ្ណៈ នេះកងពលតូចណា?

រឹមៈ បាទ!កងពលតូច ដឹងតែប្រធានៗ អនុប្រធានខ្ញុំមិនដឹងទេ ។ ខ្ញុំរត់មកជាមួយ តាដានមុនមក ។

វណ្ណៈ តា វ៉ែន ហ្នឹងកូនប្រសារ តា ម៉ុក ហ្នឹង?

រឹម: បាទ! ពួកគេថា កូនប្រសាវ តា ម៉ុក ។

វណ្ណៈ: កាចទេ?

រឹម: កាច!

វណ្ណៈ: កាចដែរ?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: តូ! ខ្ញុំសុំបន្តទៅទៀតដូចជាពេលវែងជាមួយរៀតណាម ហ្នឹងខាងខ្មែរក្រហមនិងខាងរៀតណាម មានស្លាប់ដូចគ្នាជារៀងធម្មតាទេណា?

រឹម: បាទ! ធម្មតាទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះវែងហ្នឹងមានប្រាក់ខែដែរអត់?

រឹម: អត់ទេ ។

វណ្ណៈ: គ្មានប្រាក់ខែទេ? ដែលឃើញ សុន សេន អីគាត់មកហ្នឹងទេ?

រឹម: ដែលឃើញម្តង ។

វណ្ណៈ: តា ខៀវ សំផន អីមានដែលមកព្រំដែនខាងនេះទេ?

រឹម: មកកាលនេះរៀបចប់ដែរហើយទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះ តា ម៉ុក?

រឹម: តាក៏ជួបដែរ ។

វណ្ណៈ: កាចទេ តា ម៉ុក?

រឹម: តា ម៉ុក ជាមួយខ្ញុំមិនអីដែរទេខ្ញុំធ្លាប់ចូលលេងផ្ទះគាត់អត់មានអីទ្វេភាពដឹង ទុកគាត់ដូចជាព្រះ ដូចជាម៉ែជាឪពុកចិញ្ចឹមណាស់ គាត់ស្តាប់ដែរហើយ ។

វណ្ណៈ: កាលនោះតូឡើងវែងខ្លះទេ?

រឹម: មុនដំបូងខ្លះដល់យូរទៅលែងអីហើយ ។

វណ្ណៈ: យូរទៅលែងអីហើយណា?

រឹម: បាទ! យូរៗ ធម្មតា ខ្លះត្រង់អត់ដឹង ស្លាប់ដឹង ។ ឆាប់មួយថ្ងៃពីរបី ជួនទៅអត់ទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះតូដើរទៅខ្លះជាន់មិនជាន់អីទេ?

រឹម: ខ្លះដែរហ្នឹងប៉ុន្តែមិនដឹងធ្វើម៉េច ។

វណ្ណៈ: មកប្រាប់វាៗ វែងប្រើប្រាស់?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: ចុះបើមេបញ្ជាការទ្រុឌទៅជិតបន្ទាយយួនបន្ទាយអីហ្នឹងទេ?

រឹម: លូន!លូនទៅជួនណាមួយថ្ងៃហ្នឹងមួយថ្ងៃវាសំល្ហាចបានប្រហែលចម្ងាយឡានហ្នឹងប្រហែល២៥ ម៉ែត្រទាំងរាមីទាំងអីណាស ហើយត្រលប់មកដុះវិញចាំស្តែកឡើងចាំទៅទៀត ។ រយៈតែ ពីរម៉ែត្រហ្នឹងអស់លទ្ធភាពហើយតែឃើញសំណាមយើងមកគេឃ្នាណាស ចឹងយើងទាល់តែ បញ្ជាតែតាមដានយូរអត់បានទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលធ្វើសង្រ្គាមយ៉ាបំណាស់ពូហ្នឹង?

រឹម: យ៉ាបំណាស់ ការពារតែជីវិតទេបើដល់ពេលល្ងាចដឹងតែរស់ហើយ ។

វណ្ណៈ: ចុះពូអត់ដែលចេញទៅសំឡូតទៅអីនៅហ្នឹងរហូតដល់សមាហរណកម្មហើយ?

រឹម: ដ្ឋានដែលដូចទៅជួយគេមួយភ្លែតៗដល់សំឡូតអី តែខ្ញុំមិនជាអ្នកវៃអ្នកអីអាណាដ្ឋានទៅ គេឲ្យខ្ញុំកាន់យ៉ាងកអង្គ យ៉ាងគ្រាប់វិញរយៈពេលប្រហែលមួយឆ្នាំអាហ្នឹង៨៥ ហើយគេឲ្យខ្ញុំទៅ ចាំ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលនោះដូចជាពូនៅប្រចាំការតែនៅទីនេះទេអត់មានទៅខាងម៉ាឡៃខាងអីទេ?

រឹម: អត់ទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងពេលពូបានប្រពន្ធរៀបការអីនៅឆ្នាំណាដែរ?

រឹម: ខ្ញុំជំនាន់ អ៊ុនតាក់ ៧៣ហើយណា?

វណ្ណៈ : អ៊ុនតាក់?

រឹម: ៧៣ ។

វណ្ណៈ: កាល៧៣ អ៊ុនតាក់មកដល់នេះដែរ?

រឹម : កាលនោះសំឡូតនៅឡើយ ការនៅសំឡូត ការហើយបានមកនៅទីនេះអត់ទាន់មានមនុស្សនៅ ដង ។

វណ្ណៈ: កាលនៅសំឡូតបានប៉ុន្មានឆ្នាំដែរ?

រឹម : ប៉ុន្មានទេភ្លេចហើយ ។

វណ្ណៈ: ចុះកាលឆ្នាំ៨០ ពូនៅវ៉ៃ?

រឹម : បាទ!វ៉ៃហើយនៅក្រឡឹងៗណាស!

វណ្ណៈ: ទៅសំឡូត ទៅសំឡូតហើយពូការនៅសំឡូត?

រឹម : បាទ!រួចហើយបានមកចេះវិញ ។

វណ្ណៈ: កាលការនៅសំឡូតហ្នឹងចាប់ក្នុងមានភ្នំមានអី?

រឹម : មានភ្នំអីដែរព្រោះយើងដល់ឆ្នាំ៧៣ហើយណាស!

វណ្ណៈ: ៧៣ហ្នឹងនៅសំឡូតអ៊ុនតាក់ចូលអត់ដល់អត់បានបោះឆ្នោតទេហ្នឹង?

រឹម : ទេ!មិនដឹងទេដូចជាស្រពិចស្រពិលតែអ៊ុនតាក់មាន មានអ៊ុនតាក់មកចឹង ។

វណ្ណៈ: បាទ!តូចធ្វើទារហនដល់សមាហរណកម្មចឹងហ្នឹង?

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: ចុះពួកវាថ្ងៃមានបើលុយបាទទេ?

រឹម : អត់ទេខ្ញុំដាក់ខ្លួនមុន ខ្ញុំខ្ជិលទៅគ្រាន់តែសមាហរណកម្មហើយបប់ដែរទៅ!

វណ្ណៈ: ហ្នឹង...មិនទុកឈ្មោះទុកអីបញ្ជូនទៅរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋាភិបាលគេដាក់ផ្គត់ផ្គង់ឲ្យរាល់ខែទេតើ?

រឹម : អត់!កាលនោះគេនាំគ្នាមកដុះក៏មកដែរទៅ កាលនោះអ្នកតាមក៏ហួសអស់មិនគិតដែរ ។ ម្យ៉ាងនឹកឃើញថារាល់តែចិញ្ចឹមខ្លួនឯងមិនបានទៅកាប់ចំការឲ្យប្រពន្ធកូនស៊ីទេយ៉ាងដែរ ចឹងគិតទៅគិតមកធ្វើទារហនស្រួលមិនស្រួលប្រពន្ធអត់បាយយើងមានម៉ែឪឯណា ហើយកូននៅតូចៗមានតែពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធចឹងខ្ញុំខ្ជិល ។ មិនមែនមានតែខ្ញុំទេ មេៗក៏គេឈប់ដែរ ។

វណ្ណៈ: ចឹងពេលឈប់ទៅដាច់ឈ្មោះដែរ?

រឹម : បាទ!ឈប់ទៅគេស៊ីឈ្មោះហ្នឹង ។

វណ្ណៈ: បាទ! ចឹងពេល៧៣ ពួកវាហើយមកនៅនេហវិញ?

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: ៧៣ ឬ៧៤មកដល់នេះ?

រឹម : បាទ! ៧៣ ៧៤ ទេដូចជា៧៥ហើយមកដល់នេះ ។

វណ្ណៈ: ៧៥!ពេលពួកវាដល់នៅកន្លែងតែម្តងឬនៅកន្លែងណាផ្សេង?

រឹម : មិនមែននៅហ្នឹងទេ ភូមិដីក្រហមដូចគ្នាតែនៅខាងចុងឯលិច ដីក្រហមចុងខាងលិចហ្នឹងហៅថា ភូមិ៨០ ចាស់ ។

វណ្ណៈ: ចុះពួកវាទៅនៅសំឡូតពីរឆ្នាំណាដល់ឆ្នាំណា?

រឹម : នៅសំឡូត...

វណ្ណៈ: បានប៉ុន្មានឆ្នាំដែរ?

រឹម : មើល ៨៥ ៨៦ ៨៧ សមាហរណកម្មឆ្នាំប៉ុន្មានអញ្ចេះ ពី៣៩...

វណ្ណៈ: ៨៧ ៨៨ ។

រឹម : ៨៩ ខ្ញុំនៅដី៤៥ នៅបានបីឆ្នាំ ។

វណ្ណៈ: នៅសំឡូតបានបីឆ្នាំ?

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: នៅសំឡូតហ្នឹងគេឲ្យធ្វើទារហន?

រឹម : នៅសំឡូតកេត្យកាន់យួរឆ្មារអង្ករ យួរឆ្មារស្រាប់ សម្ភារៈអីហ្នឹងណាស់ ចូលខាងយួរវិញម្តងហើយ យួរឆ្មារកងពល ។

វណ្ណៈ : បាទ! ចុះកាលនោះពូស្តាល់ តាដន អីទេ តាដន ខាងភស្តុភារ?

រឹម : ភ្លេចអស់ហើយតាមមើល...

វណ្ណៈ : តាមុត តាអីនោះ?

រឹម : តាមុត? តាមុតនៅសព្វថ្ងៃនេះហ្នឹង?

វណ្ណៈ : បាទ!

រឹម : តាមុត ឆក មុត?

វណ្ណៈ : បាទ!

រឹម : ហួស... គេផ្តិតសំណាស់ បើខ្ញុំកងទ័ពប្រជាជនធម្មតាហ្នឹងនិយាយមិនចេញទេ ។ វណ្ណៈ :

វណ្ណៈ : អី មុតផ្តិតសំណាស់?

រឹម : បាទ! គ្រាន់តែដើរទៅជិតហ្នឹងចង់យ៉ាងដឹងនិយាយឲ្យត្រង់ទៅបើប៉ុណ្ណោះហើយ ។

វណ្ណៈ : ចុះពូមកនៅទីនេះកាប់រានគ្រាន់ ចុះប្រជាជនផ្សេងទៀតមកហ្នឹងកាប់រានព្រៃអីមានគ្រោះថ្នាក់ ដោយសារមិនអីដែរ?

រឹម : ដូចគ្នានទេប្រយ័ត្នៗទៅឃើញមានគ្រោះថ្នាក់ម្នាក់ឈ្មោះលោក ដុន តាមមើលគាត់យកគ្រាប់ មកដាក់អញ្ចេះ ហើយគាត់ខ្លាចមិនដឹងគាត់ទុករបៀបយ៉ាងម៉េចហើយក៏ដុះទៅក៏ស្លាប់ទៅ ។

វណ្ណៈ : បាទ!

រឹម : អាហ្នឹងនៅពេទ្យស្រុកណាស់ ហើយបើមានអ្នកផ្សេងទៀតក្រែងគេទៅរកខ្លឹមរកអីនៅខាងពីរឋី ក៏ឡើយទៀតខ្ញុំមិនដឹងទេណាស់!

វណ្ណៈ : បាទ!

រឹម : ក្នុងភូមិហ្នឹងកាប់គ្នាឯងចឹងអត់មានប៉ះពាល់អីទេ ប៉ះពាល់តែម្នាក់ហ្នឹងទេ ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលមកនៅទីនេះដំបូងគេថាមានព្រៃមានដីរីមានខ្លាមែនហ្នឹង?

រឹម : មាន មានខ្លាត្រីមានច្រើនតែនៅឆ្ងាយឯអត់ជិតយើងទេប្រហែលមួយគីឡូពីភូមិ ស្ទឹងណាស់ ។ កាលនៅភូមិ៨០ ខ្ញុំទៅរកម្ហូបត្រីអីហ្នឹងដួបវាដួបខ្លាំងអីហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ : ខ្លាំងដំដែរតើប៉ុន្មានហ្នឹងទេ?

រឹម : បាទ! ប៉ុណ្ណឹងហើយ! ធំជាងនេះក៏មានដែរ ។

វណ្ណៈ : ធំជាងគេទៀត?

រឹម : បាទ! កប្បើៗ មិនដឹងកាលណាទើមទេ ខ្ញុំបាញ់បានមួយ...

វណ្ណៈ ៖ បាញ់បានដែរ?

រឹម ៖ បាទ! អាមេគេថាបាញ់តែមួយបានហើយអត់មានអីស៊ីមេគេថាចឹង រួចហើយបាញ់មិនដឹងអា
តូចអាធំទេដល់តែពេលបាញ់ទៅមានអីណាបានអាធំ ដល់ទៅមេគេថាយកទ្រអស់កុំទ្រសល់
យើងមើលតាមកំលាំងយើងដង កុំបាញ់អាធំពេក ខាតគ្មានខាតអ្នកណាខាតតែជាតិយើង
ដដែលទេរបស់យើងមេនិយាយណែនាំចឹង ។

វណ្ណៈ ៖ តែដោយសារយើងអត់អីហូបចេះតែបាញ់ទៅណា?

រឹម ៖ បាទ!

វណ្ណៈ ៖ ហើយអាការៈបាញ់បានដែរ?

រឹម ៖ បាទ!

វណ្ណៈ ៖ ដាក់ដួលដែរ?

រឹម ៖ បាទ! ខ្ញុំមិនដែលបាញ់ដែរដល់តែដាក់ទៅថាតែតូចម៉ែអើយកឡើងប៉ុណ្ណឹង!

វណ្ណៈ ៖ ពួកអ្នកបាញ់ផ្ទាល់?

រឹម ៖ បាទ! ខ្ញុំកេត្យង់វាយហើយទៅដងទឹកឃើញទឹកវិលៗ តាមសាកមើលប្រហែលជាកន្លះម៉ោងមាន
អីណាធំក្នុងខ្លួនឃើញបែរមុខមកវិញ ។ អាហ្នឹងដេកបែរមុខមកក្រោយវិញតើ វាយាមមើល
ទៅ គ្រាន់តែខ្ញុំអែបវាងើបបាត់ហើយ គ្រាន់តែងើបប្រែតប្រួលហើយត្រូវតែមួយកែ វារត់
មិនដឹងទៅដល់ណាប្រហែល៥០ ម៉ែត្រ ។

វណ្ណៈ ៖ រត់បានទៀតហ្នឹង?

រឹម ៖ បាទ! រត់បានដឹងពីរ ហើយអាអ្នកថែមតាមក្រោយទៀតចំកឃើញតែក្បាលគ្រាប់អត់ឆ្ងាយ
ដល់សាច់ដង តែបាញ់បានតែមួយហ្នឹង ។ បើគេវិញបាញ់ហើយចោលគេអត់ទៅយកឆ្ងាយ
ពេក ។ ខ្ញុំថាខាតទេហ្នឹងកុំទ្រមេដឹងតែមេដឹង មេរករឿងព្រោះយកអត់អស់ ។ ខ្ញុំស្តាប់តាមការ
ណែនាំរបស់គាត់ បើបាញ់យកទ្រអស់ ។

វណ្ណៈ ៖ ចុះឥឡូវសត្វចង់អស់ហើយហ្នឹង?

រឹម ៖ ចង់អស់ហើយ ។

វណ្ណៈ ៖ ហើយព្រលើអី?

រឹម ៖ វាចង់អស់ខ្លះហើយ ។

វណ្ណៈ ៖ ចុះប្រជាជនយើងប្រកបមុខរបរអី?

រឹម ៖ សព្វថ្ងៃហ្នឹងដាំតែសណ្តែកហើយលូនៅដើមដៃហ្នឹង ហើយស្រូវ ។ ខ្លះដាំស្រូវ ខ្លះដាំសណ្តែក
ពោតមានតិចៗ ។

វណ្ណៈ: តាំងពីសមាហរណកម្មមកតូចដែលទៅលេងស្រុកកំណើតទេ?

រឹម : ដែលតើ ។

វណ្ណៈ: បានប៉ុន្មានដង?

រឹម : ទៅបានពីរដង ។

វណ្ណៈ: ចឹង! ឥឡូវអត់ដែលបានទៅទៀតទេ?

រឹម : អត់ ។

វណ្ណៈ: ពេលទៅត្រូវចំណាយលុយច្រើនហ្នឹង?

រឹម : មុនដំបូងអស់ម៉ែម៉ែន មិនអស់ដល់តែដល់ទៅលើកទីពីរមិនដឹងអស់ប៉ុន្មានទេប្រពន្ធខ្ញុំ ។

វណ្ណៈ: ប្រពន្ធតូចនៅស្រុកណាដែរ?

រឹម : នៅមេង!

វណ្ណៈ: នៅមេងនេះទេ?

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: ហើយចឹងទៅអត់មានបំណងទៅរស់នៅស្រុកកំណើតវិញទេហ្នឹង?

រឹម : ចេះតែចង់ទៅហើយតែវាអស់កេរកម្រៃអស់ហើយទៅមានន័យអីក្រែងតែយ៉ាប់ដល់កូនក្រោយ បើគេនៅនោះយ៉ាប់ដែរ បើយើងទៅវារីតតែកូនទៀតហើយ ចេះតែគិតចឹងទៅ ។ ស្រុកកំណើតចេះតែចង់ទៅហើយ អូ...ចង់ណាស់ម៉េចៗ ឲ្យកូនវាស្គាល់ពូវា អីវា បងដឹងមួយវាហើយ ចេះតែបារម្ភថាអត់ពីងទៅកូនមិនដឹងជាវាយ៉ាងណា តែទៅវាមិនរួចបែបនៅតែប៉ុណ្ណឹង ឯងមើលទៅ ។

វណ្ណៈ: ឮនៅនេះបានដីច្រើនទេ?

រឹម : ហ្នឹង ប្រហែល៥ហិចតាដែរ!

វណ្ណៈ: ៥ហិចតាអាហ្នឹងដីដែលធ្វើបានហួសដូចយើងចង់ដាំសណ្តែកដាំអី បានមិនមែនដី

រឹម : អត់ទេនៅព្រៃ! របស់ខ្ញុំនៅព្រៃខ្លះមិនមែនធ្វើបានទាំងអស់ទេ ។

វណ្ណៈ: អាធ្វើដាំបានប្រហែលប៉ុណ្ណាដែរ?

រឹម : បីហិចតា!

វណ្ណៈ: ចុះមេភូមិគាត់បានច្រើន គាត់បានដីល្អ ។

រឹម : ហ្នឹងមេឃុំ!

វណ្ណៈ: ហួស មេឃុំ ចឹងឮទៅក្រោយចឹងទៅ?

រឹម : បាទ! តហ្នឹងគេភិចៗ ចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ: ចុះពូកកដល់សព្វថ្ងៃពូមានដែលស្តាប់រឿងតុលាការកាត់ទោសកាត់អីដែរទេ?

រឹម : អត់ដែលដឹង! ខ្ញុំមិនដែលមានវាត់យ៉ូអីហ្នឹងកេដង ។

វណ្ណៈ: ចុះពូមានដឹងថាមានអ្នកណាខ្លះនៅជាប់ឃុំនៅតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម?

រឹម : ឮតែគេនិយាយតៗគ្នាហ្នឹងភ្លេចបាត់ដឹងអ្នកណាថា ខូច អីយ៉ាងម៉េចទេ ។

វណ្ណៈ: ចុះគាត់នា ជា ឮទេ?

រឹម : អត់ទេ ព្រោះខ្ញុំមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ដង ។

វណ្ណៈ: ចឹងសព្វថ្ងៃគាត់ នួន ជា គាត់អៀង សារី ខៀវ សំផន គេកំពុងយុំខ្លួននៅតុលាការខ្មែរក្រហមណាស!

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: រង់ចាំការកាត់ទោសណាស ។ ចឹងតើពូយល់ថាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមនេះជាការត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដែរទេ?

រឹម : ពិបាកដែរខ្ញុំនៅខាងខ្មែរក្រហមកាន់ដើងខ្មែរក្រហម តែអំពើដែលខុសអំពើណាដែលត្រូវគេមើលឃើញចឹងខ្ញុំអត់ដឹងដែរ ។ ខ្ញុំអត់ដឹងខាងច្បាប់ខ្ញុំមិនអាចវិនិច្ឆ័យបានទេ ក៏រិតខ្ញុំត្រឹមប្រជនដឹងតែរកស៊ី ដឹងតែអត់ហើយនឹងមានប៉ុណ្ណឹងទេ ខ្ញុំអត់ដឹងទេអាហ្នឹងចឹងណាស!

វណ្ណៈ: បាទ!

រឹម : តែបើតាមខ្ញុំខ្មែរក្រហមនឹកឃើញថា កាត់ចាស់ៗ អស់ហើយមិនគួរណាកាត់ទោសកាត់ទេ បើកាត់ធ្វើខុសទៅហើយ ក្នុងមួយជីវិតមនុស្សវាមានខុសដែរការដឹកនាំ ឬមួយក៏កាត់ដឹកនាំចង់ឲ្យល្អដែរខាងក្រោមគេថាឲ្យរួចឲ្យនៅដុតឲ្យខ្លោចចឹងក៏ថាបានចឹងក៏ថាបានវាមិនទៀងទាត់ប្តីច្បាប់វិនិច្ឆ័យយ៉ាងម៉េចខ្ញុំក៏មិនដឹងដែរគ្រាន់តែខ្ញុំមិនដឹងឥទ្ធិពលវាលំបាកយ៉ាងណា អត់ដឹង ថាកាត់ហ្នឹងល្អចឹងណាស ។ ខ្ញុំនិយាយតែគ្រង់ៗ ចឹងទៅ ខ្លួន រៀបក៏គ្មានយអីដែរ ឃើញត្រង់ថាត្រង់ហើយរៀបវាបានប្រយោជន៍អីទេគ្មានយកទៅឯណាទេ ។

វណ្ណៈ: បាទ ដូចជាចេះ បើតាមដូច្នោះដូចជាថាកាត់ជាមេដឹកនាំតែប៉ុន្តែឆ្នាំហើយស្លាប់មនុស្សអស់រាប់លាននាក់ចឹងទៅវាខុសនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ ដូច្នោះគេគិតឃើញថាទោះបីកាត់មិនបានសមលាប់មិនបានអីមែន តែកាត់ជាម៉ែជាឪ ។ កាន់ប្រទេសមួយទាំងមូលហេតុអីក៏អត់ដឹងថាកូនចៅខ្លួនឯងអត់បាយ ហេតុអីក៏មិនដឹងថាកូនចៅខ្លួនស្លាប់ ចឹងហើយបានគេតម្រូវឲ្យមានការកាត់ទោស ។ បាទ! ចឹងអាហ្នឹងវាទៅតាមដូច្នោះច្បាប់ចឹងយើងមិនដឹងដែរណាពូ ស្រេចតែលើច្បាប់ទៅចុះ ។

រឹម : ក្នុងនិយាយត្រូវ អាកូនស្លាប់ម៉េចមិនប្រាប់ឲ្យមេឃុំមេភូមិដឹង អាហ្នឹងចឹងហើយណា?

វណ្ណៈ: បាទ! ដូចកាលនោះវាអត់មានសារពត៌មាន កាសែតអី...

រឹម : អត់ ។

វណ្ណៈ: បិតាយើង គ្រាន់តែក្រោយមកអ្នកការសែត្រូវអាមេរិកកាំងមកចូលមកនៅឆ្នាំ៧៧ ចូលមកថត
មកអីហ្នឹងក្រោយមកទៅដេកនៅសណ្ឋាគារនៅជិតវត្តភ្នំហ្នឹងក៏កងទ័ពខ្មែរក្រហមឡើងទៅសំ
លាប់ដែរ សំលាប់បំបិតមាត់ខ្លាចយកពត៌មានចេញទៅក្រៅ ។ អាហ្នឹងយើងមិនដឹងថាគោល
ការណ៍ខ្មែរក្រហមគេបំរុងធ្វើអីនៅប្រទេសកម្ពុជាណាស់!

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: យើងមិនដឹងដែរ តែភាគច្រើនអ្នកនៅជិតគាត់ថាគាត់ល្អហើយក៏បានហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ តែប្រ
ជាជននៅតាមជនបទនោះគ្រោះអាហ្នឹងយើងមិនដឹងដែរសាច់រឿងពូណាស់!

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: ចឹងបើមើលតុលាការកាត់ទោសគេនឹងដឹងស ខ្មៅអ្នកណាទៅពីក្រោយអីចឹងប្តីមួយគាត់
ហ៊ាននិយាយដែរឬក៏អត់ ។ ចឹងកាលជំនាន់នោះពូដឹងថាសម្តេចយាននៅក្នុងប្រទេសដែរឬក៏
អត់?

រឹម : ឮតែគេថាទៅ ឮតែគេថាដូចខ្យល់ល្បឿកៗ ចឹងនោះ ឮគេថានៅក្នុងប្រទេសតែអារបៀនមិន
ដែលបានដើរហើរចឹងណាស់!

វណ្ណៈ: គាត់នៅឃុំយ៉ាង ។

រឹម : បាទ! ខ្ញុំឮតែមួយម៉ាត់ មិនសូវហ៊ាននិយាយទេ តែនិយាយទៅវាខុសហើយជំនាន់នោះ ។

វណ្ណៈ: ឮបើគិតថាសម័យតស៊ូហើយមកដល់សម័យឥឡូវ ពួកគេមើលថាកាលនៅសម័យតស៊ូពូមិន
សូវលំបាកឬក៏មកដល់សម័យនេះពូលំបាកជាងគិតទៅយ៉ាងម៉េចពូ?

រឹម : ទេ! កាលសតស៊ូហ្នឹងលំបាកណាស់ណា ជាងមួយរយដងណោះ គ្រាន់តែបាយជាងមួយរយ
ដង...

វណ្ណៈ: ឥឡូវសប្បាយជាងហ្នឹង?

រឹម : បាទ! សប្បាយជាង ។

វណ្ណៈ: ហើយកូនចៅបានរៀនសូត្រ យើងចង់រក រក ចង់ដេក ដេក?

រឹម : បាទ! អត់មានអ្នកណាបង្ខំ រឺរឺអីទេ ។

វណ្ណៈ: យើងរកបាន បើមិនរកអត់!

រឹម : បាទ! យើងប្រឹងទៅ!

វណ្ណៈ: បាទ! ចឹងពូថាសម័យឥឡូវសប្បាយជាង សម័យតស៊ូសំលាប់មនុស្សទៀត ហើយលំបាក
តែហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ?

រឹម : បាទ!

វណ្ណៈ: តែក៏មានអ្នកខ្លះគេថាសម័យតស៊ូស្រួលណាស់ គេអត់ភ័យខ្លាចអីទេដឹងតែមានហូបរាល់ថ្ងៃខ្លះ
គេនិយាយចឹងវិញ ។

រឹម : ចុះអាហ្នឹងគេគិតតែខ្លួនឯងអត់គិតបងប្អូនដឹងមួយ ហើយអ្នកដទៃគ្នាលំបាកណាស់យើងគិត
តែស្រួលអត់យោងអារោះផង ។

វណ្ណៈ: បាទ! ប៉ុន្តែខ្លះគិតត្រូវហើយដូចយើងមើលឃើញថាគិចទៀតមានផ្ទាល់ជាតំ មានភ្លើងអគ្គិសនី...

រឹម : គិចទៀតស្រួលហើយ!

វណ្ណៈ: បាទ! គិចទៀតយើងអាចទៅលេងភ្នំពេញបាន បើសម័យតស៊ូយើងនៅតែក្នុងព្រៃហូត ដេក
តែចងអង្រឹង...

រឹម : អូ....

វណ្ណៈ: មានអីស្រួលជាងពូណា?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: អានេះជាយោបល់របស់គេពូណា?

រឹម: បាទ!

វណ្ណៈ: ចឹងពូខ្ញុំអត់ណាពូច្រើនណាសព្វណាស?

រឹម: បាទ!

ចប់